

ที่ ยธ ๐๔๐๕/๔๕๒๖

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

ภพ. รับ ๕๘.1
วัน ๕.1
เวลา ๑๕.๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีประชาชน
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕/๔๕๐๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. แบบรายงานผลการดำเนินการต่อข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม
และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีประชาชนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบ
จากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชน) โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องกับ
การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับกับการบริหารราชการ
กระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง
ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีประชาชนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้รับ
ผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชน) ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ๑) กระทรวง
การต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม ควรพิจารณาจัดตั้งกลไกในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน
ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจ
กับสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เศรษฐกิจ ย่อยยา (United Nations Guiding Principles on
Business and Human Rights : Implementing the Protect, Respect and Remedy Framework (2011))

เพื่อ...

เพื่อให้สอดคล้องกับหนึ่งในสี่ประเด็นหลัก (Key Priority Area) ในเรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติ ของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) ๒) คณะรัฐมนตรี ควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) อย่างจริงจัง และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานอย่างเคร่งครัดต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้มีบัญชาและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบตามข้อ ๑.๑ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการในภาพรวมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้จัดการประชุมเพื่อหารือ แนวทางการดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิ ชุมชนกรณีประชาชนสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชน) เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. ผ่าน Application: Cisco Webex Meetings พร้อมทั้ง ได้ประมวลความเห็นและแนวทางในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีประชาชนสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำ เหมืองแร่ของบริษัทเอกชน) เรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอ หรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงยุติธรรม ควรพิจารณาจัดตั้งกลไกในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ เกิดการปกป้องและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนฯ เพื่อให้สอดคล้องกับหนึ่งในสี่ประเด็นหลัก (Key Priority Area) ในเรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติ ของแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

กระทรวงยุติธรรมตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลนักลงทุนไทย ที่ไปลงทุนในต่างประเทศให้ดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชนตามกรอบของหลักการชี้แนะของสหประชาชาติ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs)

โดยเฉพาะการพิจารณาจัดตั้งกลไกในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งได้กำหนดเป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕) ด้านการลงทุนระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติ โดยกำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงยุติธรรม ดำเนินการศึกษาและหารือร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางพัฒนากฎหมาย นโยบาย หรือกลไกที่เป็นรูปธรรมในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนนอกอาณาเขตเพื่อให้เกิดการปกป้องคุ้มครอง เยียวยา และเกิดความรับผิดชอบข้ามพรมแดนที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ในเบื้องต้น กระทรวงยุติธรรม ได้กำหนดให้ “คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน” (อยู่ระหว่างเสนอคำสั่งแต่งตั้ง) มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาในกรณีที่มีข้อร้องเรียน หรือ ร้องทุกข์ จากการดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการ หรือนักลงทุนซึ่งส่งผลกระทบต่อเชิงลบหรือก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งกรณีการลงทุนในประเทศ และการลงทุนของสถานประกอบการ หรือนักลงทุนไทยที่ไปลงทุนในต่างประเทศ เพื่อสร้างหลักประกันให้การดำเนินธุรกิจที่เคารพสิทธิมนุษยชนได้รับการเคารพและยึดถือปฏิบัติตามอย่างจริงจัง

นอกจากนั้น ในปัจจุบัน หน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมภาคธุรกิจ ให้ดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบและเคารพสิทธิมนุษยชน อาทิ (๑) การอบรมให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนพื้นฐาน ตลอดจนกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องแก่นักลงทุนไทย รวมถึงกลุ่มที่จะไปลงทุนในต่างประเทศ โดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (๒) การหารือระดับนโยบายผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น คณะกรรมการความร่วมมือ (Joint Committee) ว่าด้วยความร่วมมือไทย-พม่า และกรอบความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน (๓) การบังคับใช้แนวปฏิบัติของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) กระทรวงการคลัง โดยการกำหนดเงื่อนไขให้ทุกโครงการที่ได้รับเงินกู้จากสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) จะต้องทำการศึกษา ความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (๔) การส่งเสริมและสนับสนุนให้บริษัทที่เสนอขายหลักทรัพย์ ต่อประชาชนและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เปิดเผยข้อมูลภาพรวมของนโยบายการจัดการความยั่งยืน เป้าหมายการจัดการด้านความยั่งยืน การจัดการผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่มูลค่าของธุรกิจ การจัดการด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสังคม ซึ่งรวมถึงประเด็นสิทธิมนุษยชน ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

๔.๒ กรณีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้ คณะรัฐมนตรีควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) อย่างจริงจัง และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานอย่างเคร่งครัดต่อไป : ที่ประชุมมีความเห็นว่า ในทางปฏิบัติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ได้มีการจัดกิจกรรม/โครงการ/การประชุมเพื่อบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อีกทั้งยังมีการหารือกับระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มาโดยตลอด ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอยู่แล้ว ในการนี้ ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัด

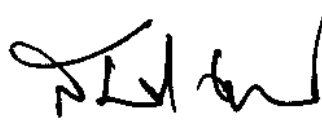
การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด ผ่านทางกลไก “คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน” (อยู่ระหว่างเสนอคำสั่งแต่งตั้ง) ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย เนื่องจากคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการฯ อยู่แล้ว โดยคณะกรรมการฯ จะมีการจัดประชุมเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อกำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรมต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมเห็นสมควรเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนกรณีประชาชนสาธารณสุขแห่งสหภาพเมียนมาได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ของบริษัทเอกชน) ให้คณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๒๗๔๗ (สุภาณัฐ)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๖๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ supanat.k@rlpd.go.th